

[Handelsministeren.]

bort fra Guldpariteten, at det paa nogen Maade skulde volde Danmark Vanskeligheder, at en Del af disse Statsobligationer var placeret i Udlandet. Englands Ændring i sin Valutapolitik kom som en Overraskelse ikke blot for Danmark, men for hele Verden. Inden denne Overraskelse kom, var det ikke vanskeligt at skaffe sig Valutakreditter i Udlandet. Den private Nationalbank havde ogsaa indstillet sig paa, at der ingen Vanskeligheder kunde være. Der var heller ingen Vanskeligheder, naar man da kunde stille den fornødne Sikkerhed. Nationalbanken havde ingen som helst Valutakreditter i Udlandet, da England gik bort fra Guldpariteten, og det var en Vanskelighed, at Banken overhovedet ikke havde nogen Valutakreditter og kun med stort Besvær opnaaede en meget beskedent Valutakredit mod Fremsendelse af Guld; derudover havde den ingen Mulighed for at faa Valutakredit. Og Nationalbanken havde desværre meget smaa Reserver at sætte ind overfor den Situation, der var skabt. Den havde ikke sørget for at have større Reserver i Tillid til, at Tingene vilde forme sig normalt i de kommende Tider. For saa vidt der skal rettes nogen Bebrejdelse, maa den derfor rettes mod den private Nationalbank, som Staten ingen Indflydelse havde paa dette Forhold vedrørende. Jeg synes, det er meget ved Siden af at tale om, at der skulde have været en bedre Forbindelse, et bedre Samarbejde mellem Staten og Nationalbanken. Nationalbanken var, til Loven af 29. September 1931 blev gennemført, fuldkommen suveræn, der var ingen Mulighed for Staten til hverken i den ene eller den anden Retning at øve nogen Indflydelse paa Nationalbankens daglige Virksomhed.

Det ærede 2det Medlem for 1ste Kreds (Ellinger), der talte paa det konservative Folkepartis Vegne, gjorde nogle Bemærkninger om det Ansvar, jeg har faaet ved Loven af 29. September 1931, og det Ansvar, som Banken blev lettet for. Det ærede Medlem mente, at det nok var, fordi jeg havde saa svage Skuldre, at jeg i Folketinget havde udtalt mig, som jeg gjorde. Det, jeg har sagt i Folketinget, var ikke, at jeg ikke har noget Ansvar efter Loven — det kunde fornuftigvis aldrig falde mig ind.

Der staar udtrykkelig i Loven, hvad mit Ansvar er. Men det Ansvar, jeg har faaet ved Loven, kan fornuftigvis heller ikke føre til, at Nationalbanken dermed er uden Ansvar. Der staar i Loven, at Nationalbanken har Forpligtelse til,

„saa længe Banken ikke indløser sine Sedler med Guld, at handle i Overensstemmelse med den kongelige Bankkommissær med Hensyn til Bankens Handel med Valuta og de dermed i Forbindelse staaende Forhold.“

Den maa handle i Overensstemmelse med den kongelige Bankkommissær, men det er ikke ensbetydende med, at Nationalbanken ikke skal handle; den skal tage sit Standpunkt, og hvis dette Standpunkt afviger fra det, som jeg vil kunne gøre gældende, maa den rette sig efter mine Direktiver. Men det, jeg har villet give Udtryk, er, at Nationalbanken ikke kan siges herefter intet Ansvar at have. Dens Ledelse har ogsaa sit Ansvar; det maa den fornuftigvis have, for det er jo dog udenfor al Diskussion, at en Minister ikke kan sidde ovre i Nationalbanken fra Morgen til Aften og dirigere den; af rent praktiske Grunde er det umuligt. Hvad jeg har sagt, er dette, at naar Retningslinierne er givet, maa Nationalbanken selv handle og følge disse Linier i det store og hele. Jeg tror heller ikke, at man fra Nationalbankens Synspunkt kan være tjent med, at Ansvaret tages fra dens Ledelse. Hvorvidt den Ordning, der her tilvebringes, er holdbar i det lange Løb eller ikke, er en Sag for sig. Den er tilvebragt under ekstraordinære Forhold; og der kan selvfølgelig indvendes mangt og meget mod en Ordning af den Art. Men naar Rigsdagen enstemmigt har vedtaget, at en saadan Ordning skulde tilvebringes, har det naturligvis haft sine ganske specielle Grunde. Man har tænkt paa Fortiden og villet gardere sig imod, at man kom ind i Tilstande, der kunde sidestilles med dem, vi tidligere var inde i under en vanskelig Periode.

Hermed skal jeg paa ny anbefale Lovforslagene til Vedtagelse her i Tinget.

Stensballe: Jeg skal ikke forlænge Diskussionen ret meget, men vil dog gerne sige til den højtærede Handelsminister, at